



DEBRECENI EGYETEM

TESZTELÉS A SZOFTVER ÉLETCIKLUSÁN ÁT

TESZTSZINTEK

TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ,

GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK, SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI
EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET, INFORMATIKA,
TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

SZÉCHENYI 2020



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

2. Tesztelés a szoftver életciklusán át

- 2.1 Szoftverfejlesztési modellek
- **2.2 Tesztszintek**
 - 2.2.1 Egységteszt
 - 2.2.2 Integrációs teszt
 - 2.2.3 Rendszerteszt
 - 2.2.4 Átvételi teszt
- 2.3 Tesztípusok
- 2.4 Karbantartási teszt



2.2 Tesztszintek

- *Egységteszt (Unit, Component)*
- *Integrációs teszt*
- *Rendszer teszt*
 - Funkcionális tesztek
 - Nem funkcionális tesztek
- *Átvételi teszt (Acceptance)*

Mi alapján tesztelünk?

Funkcionális specifikáció
Részletes fizikai tervek
UML ábrák

Funkcionális specifikáció
Nem funkcionális elvárások
Képernyőtervek
Kockázat elemzési és
megvalósíthatósági
tanulmányok



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

2.2 Tesztszintek

- Egységteszt (Unit, Component)
 - Integrációs teszt
 - Rendszer teszt
 - Funkcionális tesztek
 - Nem funkcionális tesztek
-
- Átvételi teszt (Acceptance)

Mit tesztelünk?

Osztályok, metódusok
tesztelése

Modulok/alkalmazások/
rendszerek és azok
kapcsolatának tesztelése
interfészeik segítségével

Teljes, integrált
rendszer, funkciók,
részfunkciók tesztelése

Teljes rendszer
tesztelése

Ki végzi?

Fejlesztő

Fejlesztő és/
vagy belső
tesztelő

Független
belső
tesztelő

Független,
ügyfél oldali
tesztelő



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

2.2 Tesztszintek

- Egységteszt (Unit, Component)

- Integrációs teszt

- Rendszer teszt

- Funkcionális tesztek

- Nem funkcionális tesztek

Alfa tesztek

Házon belül végezzük

- Átvételi teszt (Acceptance)

Béta tesztek

Külső résztvevők,
felhasználók végzik



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

EGYSÉGTESZTEK



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004
MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

2.2.1 Egységtesztek jellemzői

- A rendszer legkisebb, működő egységein végezzük
- Teszteljük azok különálló és együttes működését az esetleges dekompozíciós technikának megfelelően
- Az egység teszt moduljának határain belül marad. Ezért nevezik **Komponens-** vagy **Modul**tesztnek is



2.2.1 Egységtesztek jellemzői

- Korai fázisban fényt derít a következőkre
 - logikai hibák
 - alacsony szintű nem funkcionális hibák
pl.: memory leak
 - szélsőségekből fakadó hibák
 - paraméterezési hibák
 - validációk hiánya
 - kivételek és azok kezelésének hiánya
 - egyszerű hibajelzések hiánya diagnosztikai adatokkal –
debug támogatása

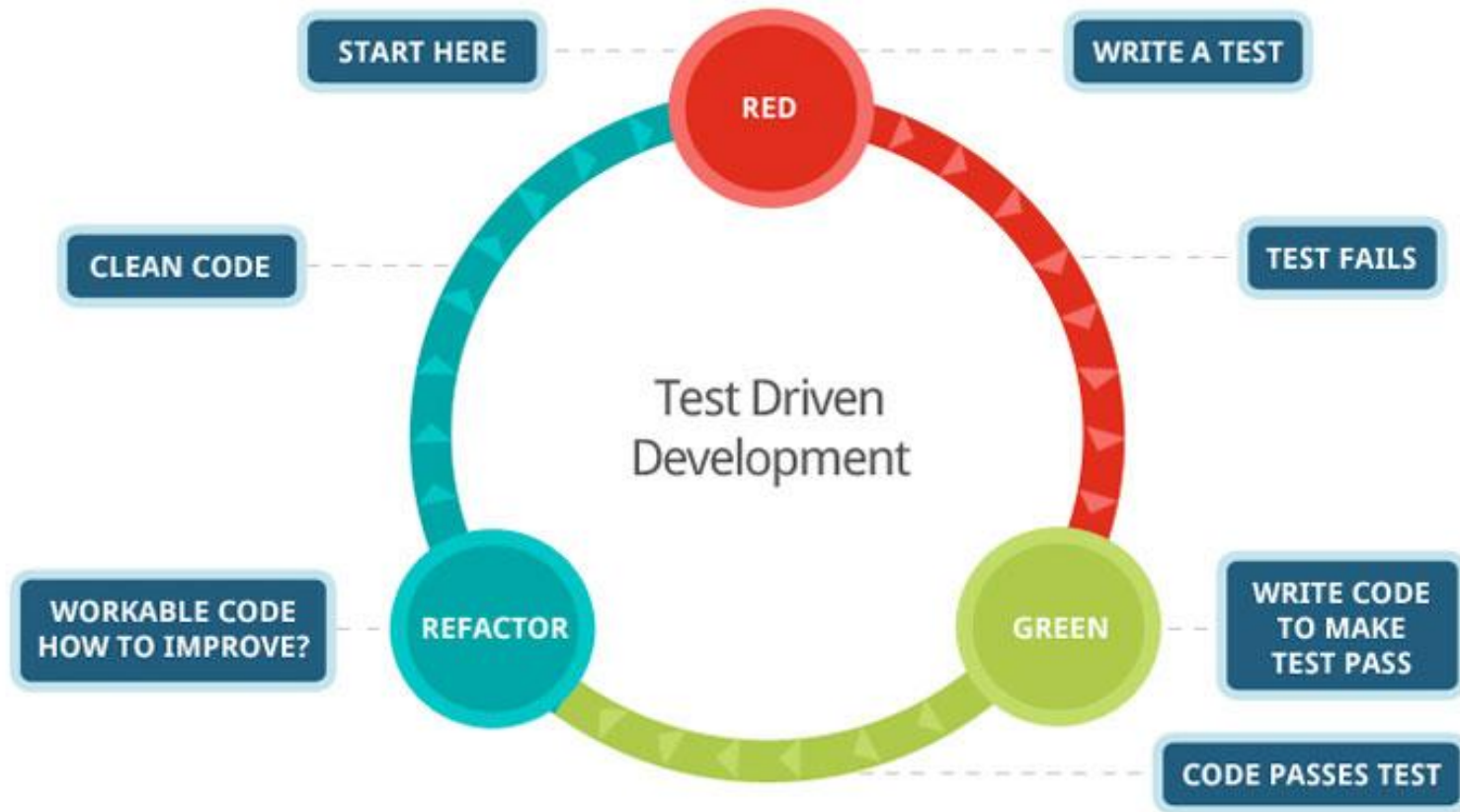


2.2.1 Egységtesztek jellemzői

- A fejlesztő azonnal, akár informálisan is javíthatja a hibákat, amint azt a tesztesetek végrehajtása jelzi
- A hibák keresése széleskörűen támogatott debug eszközökkel, keretrendszerrel, mely a fejlesztők feladata



2.2.1 Egységteszt - Tesztvezérelt fejlesztés



2.2.1 Egységteszt - Tesztvezérelt fejlesztés

- Az automatizált teszteset-gyűjtemény hamarabb készül el, mint a működő kód
- A forráskódon addig kell dolgozni, míg minden teszteset sikeresen lefut – a tesztesetek adhatják a specifikációt
- Megköveteli a folyamatos refactoring-ot

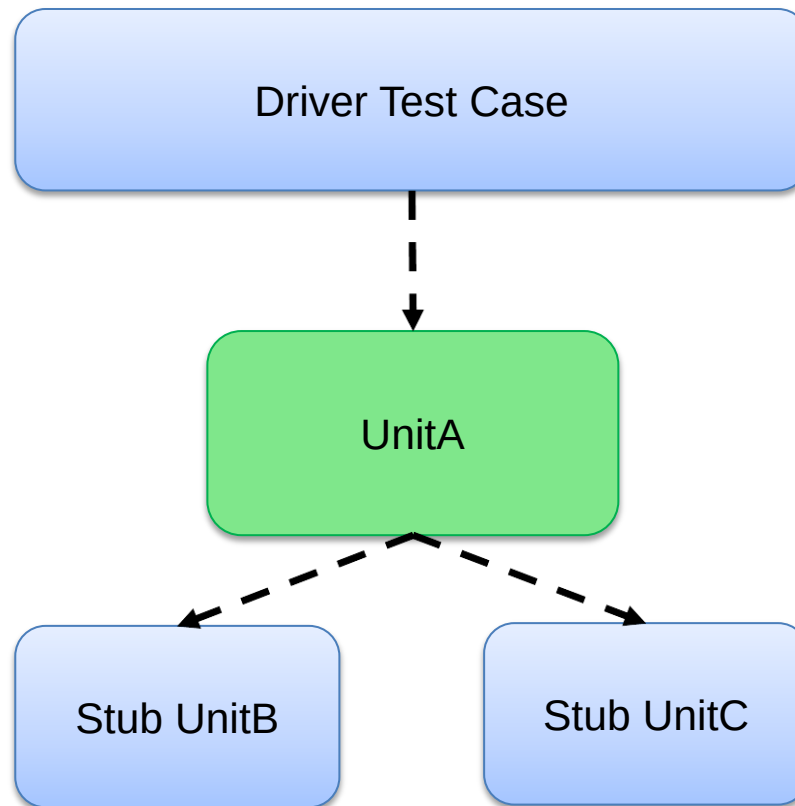


2.2.1 Stub & Driver technika

- Stub (csonk)
 - Egy még nem létező komponenst szimulál vagy a meglévőt helyettesíti
 - A fejlesztő kontrolálja a viselkedését a tesztesetnek megfelelően
 - A tesztelendő egység hívja, mintha létezne a nem létező másik komponens
- Driver
 - A tesztelendő egységet hívjuk a Driver segítségével



2.2.1 Stub & Driver technika



2.2.1 Mock object technika

- A Mock objektummal elvárásokat rögzítünk
 - Meghatározzuk, hogy az objektum milyen paraméterek esetén milyen eredményt adjon
 - Az adott eset paramétereit és visszatéréseit kell definiálni
- Nem speciális működést implementálunk!
- Ellenőrizhetjük, hogy az adott elvárások teljesültek-e
 - Azaz meghívódtak-e az adott metódusok az adott paraméterekkel



INTEGRÁCIÓS TESZTEK



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004
MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

2.2.2 Integrációs teszt

- Az „integráció” szó jelentése?
 - Egyesítés
 - Beolvasztás
 - Hozzácsatolás
- Integrációs teszt?
 - Az egyesített alkalmazás tesztje



2.2.2 Integrációs teszt

- Két típus
 - Modul (Component) integrációs teszt
 - Rendszer integrációs teszt
- Módszerek
 - Big Bang
 - Inkrementális



2.2.2 Modul integrációs teszt - Modul

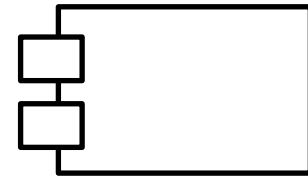
- Mi az a modul?
 - szolgáltatásokat **oszt meg** interfészeinek segítségével
 - **bezárja** a megvalósítás részleteit
 - telepítési **egységet** képez (komponens)
- Java OSGi szabvány vagy EE modulok



2.2.2 Modul - Célok

- Separation of concerns
Felelősségi körök elkülönítése
- Logikai egységek közötti
függőség és függetlenség
definiálhatósága
- Átláthatóság és
karbantarthatóság növelése
- Kliens **interfészek** definiálása és
megosztása a külvilággal
- **Megvalósítás elrejtése**

UML



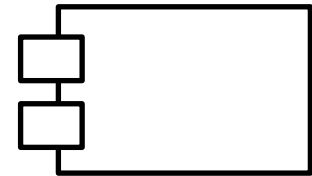
2.2.2 Modul - Interfész

- A modul külvilág által látható, elérhető, használható része

Nem csak Java interface-ek lehetnek! Hanem lehetnek DTO-k, Factory-k, statikus osztályok, enumerációk, illetve bármi egyéb, ami a kliens számára használhatóvá akarunk tenni

- Egy modul feladatait, működésével kapcsolatos elvárásokat azaz a specifikációját interfészének definiálásával adjuk meg

UML



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

2.2.2 Modul - Interfész library esetén

- Java package-ekkel határoljuk el azokat az osztályokat
 - melyeket a kliens használhat
 - melyek a megvalósítást tartalmazzák
- Az interfész és a megvalósítás package-ei
 - ugyanabba
 - külön az artifactba kerülnek



2.2.2 Modul - Interfész szolgáltatás esetén

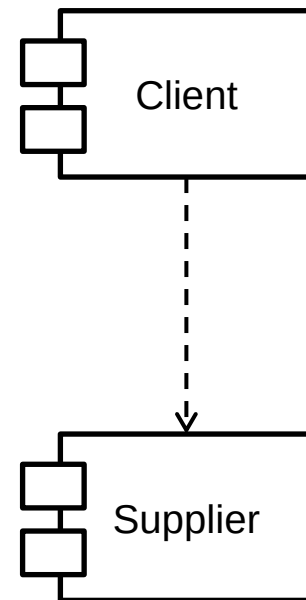
- Az interfész és a megvalósítás package-ei külön az artifactba kerülnek
- Az interfész (kliens) artifactban kialakítunk egy transzparens réteget, mely elrejtí a tényleges kommunikációt a kliensalkalmazás előtt.
- A kommunikációhoz szükséges minden library az interfész szerves részét képezi



2.2.2 Modul - Függőség

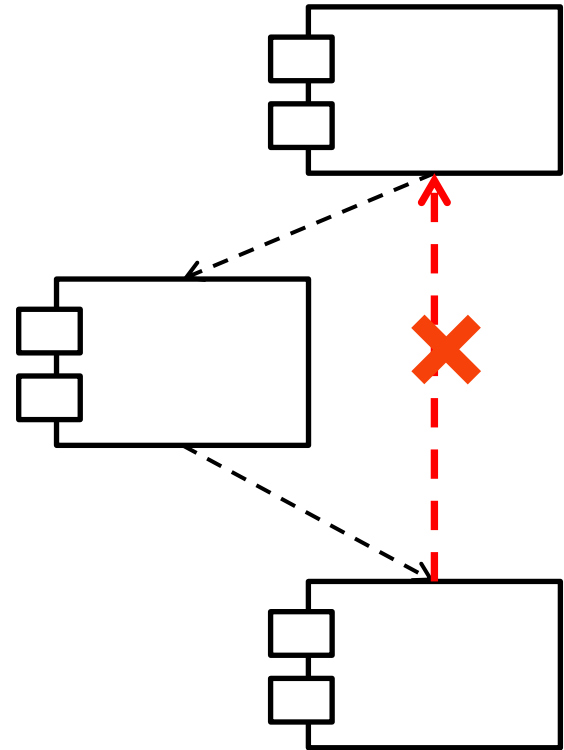
- Mikor az egyik modul **használja** egy másik interfészét, szolgáltatását, akkor **függ** tőle

UML



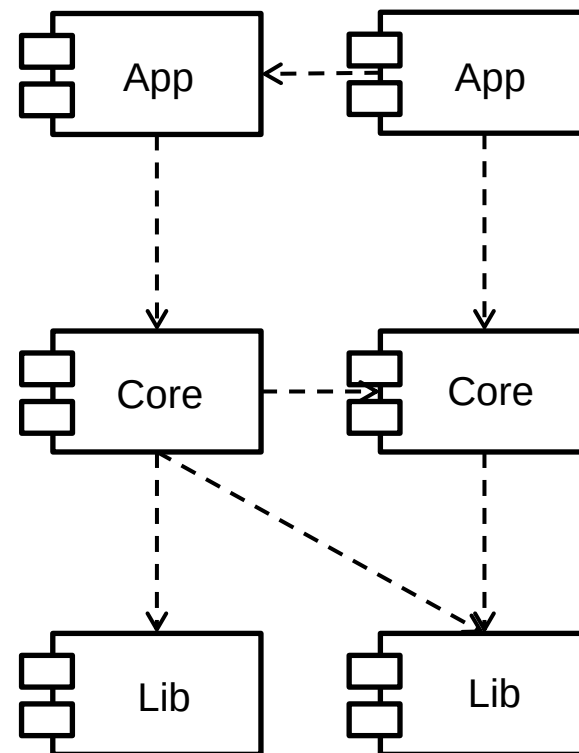
2.2.2 Modul - Ciklikus függőség!

- Vagy kör-körös hivatkozás
- Anti-Pattern!



2.2.2 Modul - Függőségi szintek

- Szintek
 - Alkalmazás szint
 - Központi szint (core, logic)
 - Alacsony szint (libray)

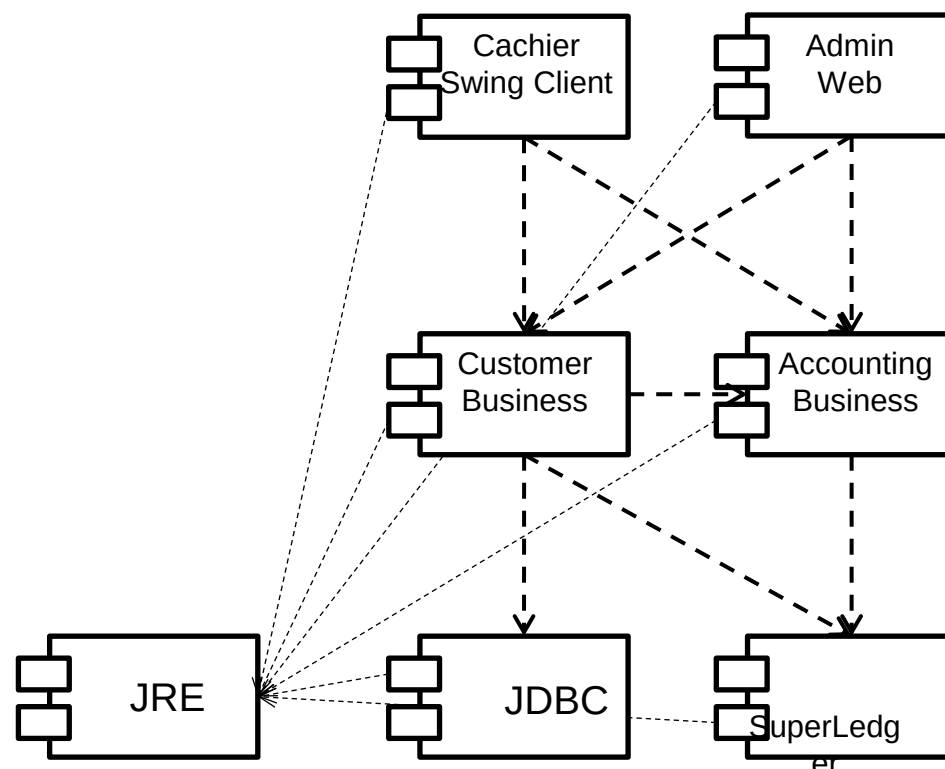


TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAEŘ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELEŁŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

2.2.2 Modul - Példák

- Szintek
 - Alkalmazás szint
 - Központi szint
 - Alacsony szint



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAEÖ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

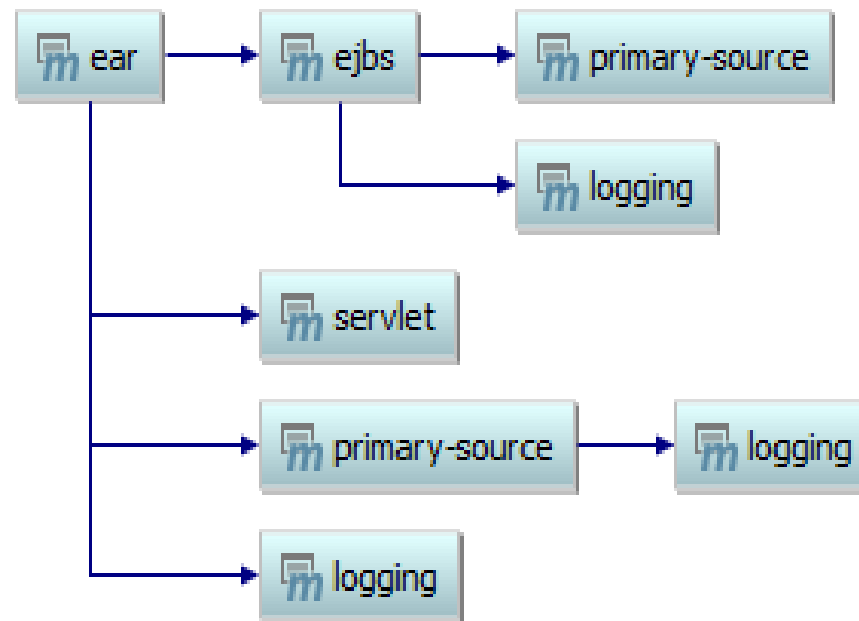


2.2.2 Modul - Függőség fordítási időben

- A kliens artifactok (.jar-ok) a **classpath-on**
 - Library
 - Szolgáltatás kliens artifact és annak minden függősége
- **Maven dependency** segítségével valósítjuk meg



2.2.2 Modul - Maven függőségi diagram



2.2.2 Modul - Függőség futási időben

- A szükséges (kliens) **class**-ok legyenek a kliens számára látható **classloader**en
- Szolgáltatás esetén a kliens legyen képes
 - megtalálni
 - kapcsolódni
- Library esetén legyen képes futtatni a megvalósítást



2.2.2 Modul – Mi is az?

- Minden, ami képes
 - **megosztani** (van interfésze)
 - **bezárni** (van megvalósítása)

Pl.: osztály, java package,
artifact (.jar), OSGi modul, EJB modul



2.2.2 Modul integrációs teszt

- A modulinterfészek kompatibilitásának, kommunikációjának ellenőrzése
- Szolgáltatások és folyamatok egymásnak történő megfeleltetése
- Workflow-k és Usecase-ek emulálása Drivererek és Stubok segítségével
- Funkcionális és nem funkcionális tesztek



2.2.2 Rendszer integrációs teszt

- Vállalati környezet elosztott környezeteiben
- Kapcsolódó rendszerek, mint modulok
- Fizikailag elkülönülő, hálózatban működtetett rendszerek!
- Különösen fontosak a következők:
 - Architekturális felépítés
 - Szűk keresztmetszet problémája
 - Magasszintű rendelkezésre állás (High Availability) kérdésköre
 - Fail over
 - Load balance

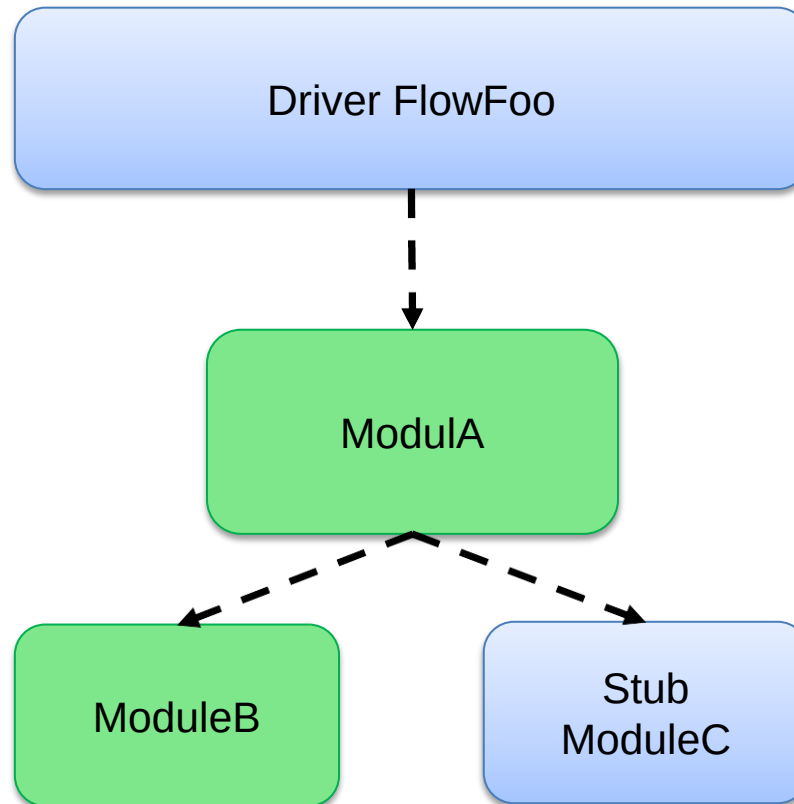


2.2.2 Integrációs teszt - Módszerek

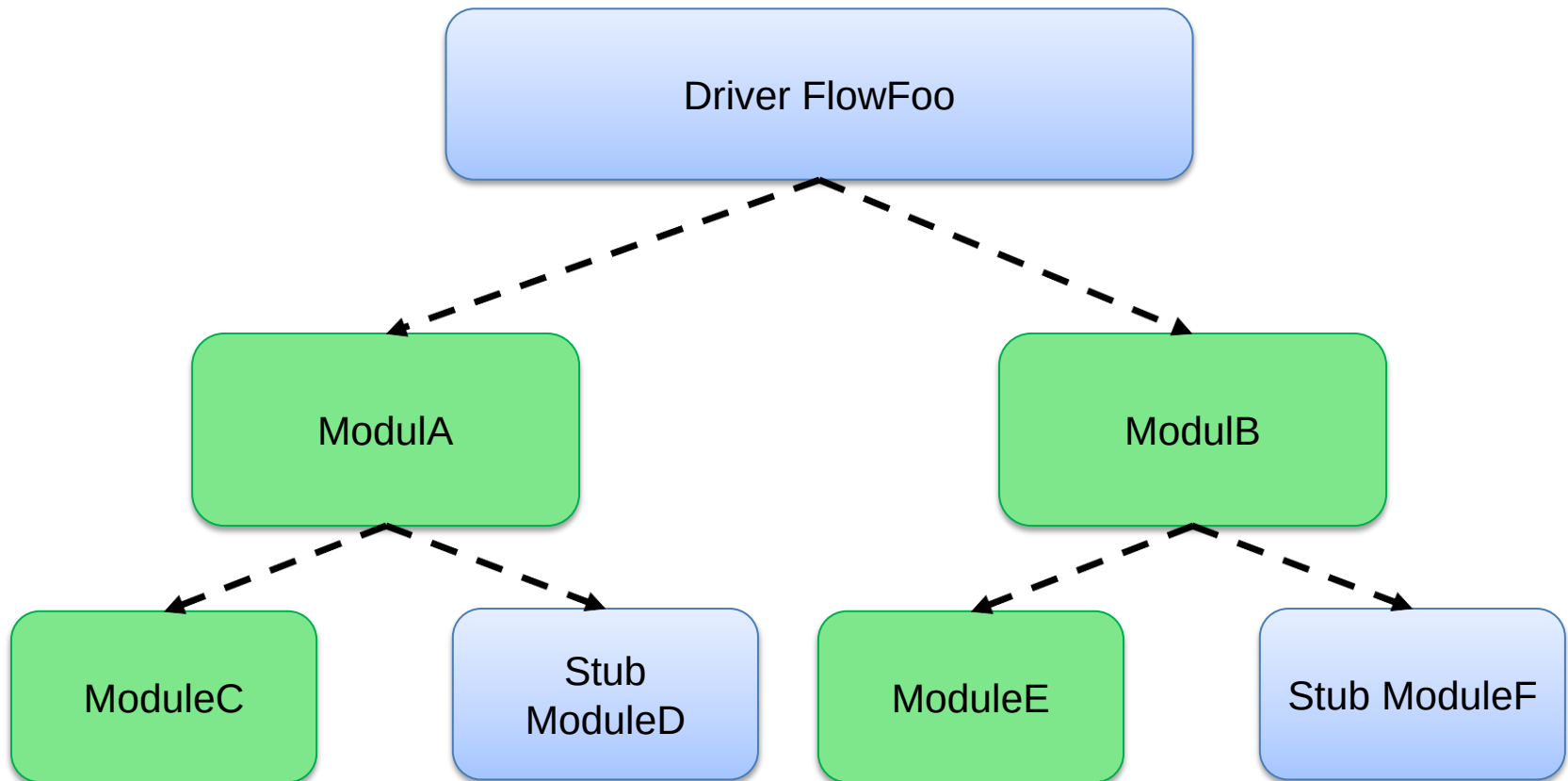
- **Big Bang**
 - Egyszerre integrálunk minden komponenst, és egy rendszerként kezeljük az integrált rendszert
 - Kisebb rendszereknél időtakarékos és kivitelezhető
- **Inkrementális**
 - Jól meghatározott (lehetőleg függőségi) sorrend szerint integráljuk az egyes modulokat és lépésenként hajtjuk végre a szükséges teszteseteket
 - Nagy rendszereknél: tervezhető
 - Regressziós tesztekre lehet szükség
 - Modul együttesek is definiálhatók, így több modul telepítése után hajtjuk végre a teszteseteket



2.2.2 Stub & Driver technika inkrementális integrációs teszt esetén



2.2.2 Stub & Driver technika inkrementális integrációs teszt esetén



2.2.3 Rendszerteszt

- A teljes, integrált rendszer vagy termék tesztjét értjük rendszerteszt alatt
- Felhasználóként használjuk a rendszert
 - Képernyők, kontrollok használata és ellenőrzése
 - Üzleti folyamatok kipróbálása a rendszerrel
(a rendszer beillesztése a munkafolyamatokba)
 - Input/Output állományok kezelése
 - Egyéb rendszerek, rendszerintegrációs állapotok ellenőrzése



2.2.3 Rendszerteszt típusok

- Az irodalomban sokszor az alábbi típusokat implicit rendszerteszt szinten kell értelmezni
- Funkcionális tesztek (szűkebb értelemben)
 - Üzleti követelmények, folyamatok alapján
- Nem funkcionális tesztek (szűkebb értelemben)
 - Környezeti hibák kockázatának elemzése, tesztelése
 - Egyéb rögzített kockázati tényezőkkel kapcsolatos tolerancia tesztelése
 - Operációs rendszerrel és egyéb rendszererőforrásokkal történő interakció tesztelése



2.2.3 Rendszerteszt automatizálás

- Automatizálás
 - Record/Playback Pl.: Selenium
 - Scriptless (Application Under Test) Pl.: Jubula
- Az automatizált rendszerteszt eszközök küzdenek a tesztesetek karbantarthatóságának problémájával!



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAAALPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

ÁTVÉTELI TESZT



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004
MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

2.2.4 Átvételi teszt

- Az ügyfél végzi
 - esetleg stakeholderek
- Az elsődleges cél a rendszerrel kapcsolatos bizalom kiépítése
- Nem a hibák keresése!



2.2.4 Átvételi tesztfajták

- Felhasználói átvételi teszt

User Acceptance Test – UAT

- Validációs tesztek: készen áll-e a rendszer a valós életben történő alkalmazásra

- Működési átvételi teszt

Operational Acceptance Test

- Üzemeltetéssel kapcsolatos elvárások: backup/restore, HA, diagnosztikai adatok szolgáltatása, security



2.2.4 Átvételi tesztfajták

- Szabályozási teszt
Contract/Regulation Acceptance Testing
 - Szerződésben foglaltaknak történő megfelelés
- Szabályossági teszt
Compliance Acceptance Testing
 - Törvényi, rendeleti, határozati megfeleltetés
 - Céges szabályozásnak történő megfeleltetés



GYAKORLAT



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004
MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Teszt class és teszt metódus

- A teszt class egy POJO
- **@Test** annotáció
 - a teszt class metódusain alkalmazzuk jelezve a jUnit számára, hogy ez egy teszt metódus
 - teszt metódusok megszorításai
 - public void
 - paraméter nélküli
 - ugyanazon teszt class-on belül több teszt metódus is lehet



Teszt class és teszt metódus

```
import org.junit.Test;

...

public class TestClass {

    ...

    @Test
    public void testMe () {

        ...

    }

    ...

}
```



Hello World junit teszt

```
import org.junit.Test;

public class Test000Basic {

    @Test
    /**
     * Minden teszteset leírását az adott metódus
     * előtt megjegyzésben részletezzük
     */
    public void testMe() {
        System.out.println("Hello World");
    }

}
```



jUnit teszt futtatása

- Teszt osztály futtatása
 - Minden tesztmetódus fut
(nem determinisztikus sorrendben)
- Egyetlen tesztmetódus futtatása



Elfogadási feltételek formalizálása és definiálása

ASSERTION



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Assertion

- Az assertion (assert) egy olyan (igaz/hamis) utasítás, mely vizsgálja, hogy a tesztelt objektum az elvárt viselkedést mutatja-e
- Ha a működés nem az elvárt értéket produkálja, (azaz az assert utasítás hamis értéket kap,) akkor bukottnak minősíti az adott teszt futását



Assertion

```
import org.junit.Test;
import static org.junit.Assert.*;

public class Test000Assert {
    @Test
    /**
     * Teszteljük az összeadást. Vizsgáljuk, hogy 1+2
     * valóban egyenlő-e 3-mal.
     */
    public void testMe() {
        int a = 1;
        int b = 2;
        int c = a + b;
        assertEquals(3,c) ;
    }
}
```



Assertion

- Az alábbiakra van lehetőség egy jUnit assert esetén
 - vagy logikai értéket vár
 - vagy objektumot vár, melyet bizonyos feltételnek vethetünk alá
 - vagy az elvárt és az aktuális értéket várja
 - opcionálisan megadhatunk egy üzenetet, melyet az assert elbukásakor látunk



Assertion

- **assertEquals**(Type expected, Type actual)
- **assertArrayEquals** (Type[] expected, Type[] actual)
- **assertFalse**(boolean condition)
- **assertTrue**(boolean condition)
- **assertNotNull**(Object object)
- **assertNull**(Object object)
- **assertNotSame**(Object unexpected, Object actual)
- **assertSame**(Object expected, Object actual)
- **fail()**



jUnit assert

```
import ....FooObject;
import ....UnderTestService;
import ....UnderTestServiceImpl;
import org.junit.Test;
import static org.junit.Assert.*;

public class Test001Basic {

    UnderTestService underTestService = new UnderTestServiceImpl();

    @Test
    /**
     * A underTestService.getFooObject metódus egy
     * ismert és létező azonosító alapján visszaadja
     * az azonosítóval rendelkező objektumot.
     */
    public void testFindById() {

        Long testId = 101;
        FooObject fooObject = underTestService.getFooObject(testId);
        assertNotNull("fooObject could not be found by id: "+testId,fooObject);
        assertEquals(fooObject.getId(), testId);

    }
}
```



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Több tesztmetódus

```
import ....FooObject;
import ....UnderTestService;
import ....UnderTestServiceImpl;
import org.junit.Test;
import static org.junit.Assert.*;

public class Test002More {

    UnderTestService underTestService = new UnderTestServiceImpl();

    @Test
    /**
     * A underTestService.getFooObject metódus egy
     * ismert és létező azonosító alapján visszaadja
     * az azonosítóval rendelkező objektumot.
     */
    public void testFindByIdExists() {
        Long testId = 101;
        FooObject fooObject = underTestService.getFooObject(testId);
        assertNotNull(fooObject);
        assertEquals(fooObject.getId(), testId);
    }

    @Test
    /**
     * A underTestService.getFooObject metódus egy
     * nem létező azonosító alapján null értéket
     * ad vissza.
     */
    public void testFindByIdNotExists() {
        FooObject fooObject = underTestService.getFooObject(-101);
        assertNull(fooObject);
        fooObject = underTestService.getFooObject(1011);
        assertNull(fooObject);
    }
}
```



Elbukó tesztek

- Test003Asserts.java
 - Kiinduló állapotban minden teszt elbukik
 - A tesztek hibásak
 - Javítsuk ki őket az eset leírásának megfelelően



Keep separated!

TESZT TERVEZÉS - FÜGGETLENSÉG



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Tesztek függetlensége

- Az egyes teszteknek függetlennek kell lenniük egymástól
 - A JUnit 4 nem ad lehetőséget arra, hogy tesztek közötti függőséget adjunk meg
 - **A JUnit tesztek futási sorrendje nem determinisztikus! (Java 7 esetén)**
- Egy jó teszt tervezésekor meghatározzuk az előfeltételeit és azt a többi tesztől függetlenül állítjuk elő a teszt futása előtt



Lifecycle

TESZT ÉLETCIKLUS



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Teszt élelciklus

- Teszt osztály futása előtt
szükséges erőforrások lefoglalása
- Teszt metódus futása előtt
teszt előfeltételeinek beállítása és esetleges egyéb
erőforrások lefoglalása
- Teszt futása
- Teszt metódus futása után
teszt által esetlegesen végzett módosítások
visszaállítása
- Teszt osztály futása előtt
lefoglalt erőforrások felszabadítása



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Teszt életciklus

- **@BeforeClass**
modulok összeállítása
container felállítása
- **@Before**
mock objektumok létrehozása
tranzakció indítása
- **@Test**
- **@After**
mock objektumok esetleges megszüntetése
tranzakció rollback
- **@AfterClass**
container lezárása



Teszt élelciklus

```
import hu.merkantil.tests.model.UnderTestService;
import hu.merkantil.tests.model.UnderTestServiceImpl;
import org.junit.*;
public class Test004LifeCycle {
    private static UnderTestService underTestService;
    @BeforeClass
    public static void beforeTestClass() {
        System.out.println("Runs ones before test all tests in class");
        underTestService = new UnderTestServiceImpl();
    }
    @Before
    public void beforeAllTests() {
        System.out.println("Runs before each test");
        if(underTestService==null) Assert.fail(
            "The service become unavailable before the test");
    }
    @Test
    public void testMe() {
        System.out.println("testMe");
        underTestService.getFooObject(101);
        //underTestService=null; //Miért rossz ez az utasítás???
    }
    @Test
    public void testMeToo() {
        System.out.println("testMeToo");
        underTestService.getFooObject(111);
    }
    @After
    public void afterAllTests() {
        System.out.println("Runs after each test");
        if(underTestService==null) Assert.fail(
            "The service become unavailable after the test");
    }
    @AfterClass
    public static void afterTestClass() {
        System.out.println("Runs ones after test all tests in class");
        underTestService = null;
    }
}
```



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAEÖ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Teszt életciklus

- Miért helytelen a kommentezett utasítás a példában?
- Milyen junit eszközt használhatnánk a NullPointerException helyett?



Kivételek tesztelése

- A hibajelzéseket is tesztelni kell!
- Bizonyos esetekben azt várjuk a rendszertől, hogy kivételt dobjon pl.: paraméterek validációja
- Ez esetben az **elvárt kivétel** megjelenése a **teszt sikeres** futását eredményezi

```
@Test(excepted = NumberFormatException.class)  
public void testMe() { ... }
```



jUnit expected

```
import org.junit.Test;

public class Test005Expected {

    @Test(expected = Exception.class)
    /**
     * A teszt nem bukik el,
     * hanem kezeli az elvárt hibát
     */
    public void testExpect() {
        throw new RuntimeException();
    }

    @Test
    /**
     * Tegyük a tesztet működővé úgy, hogy az
     * eset elvárt hibaként észlelje a megfelelő
     * kivételt, de csak azt.
     */
    public void testExpectNumberFormatException() {
        Long.parseLong("alma");
    }
}
```



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAEÖ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Időtűllépés kezelése

- Hosszú ideig tartó feladatok tesztelésekor igény lehet az, hogy határt szabjunk a teszt futásának
- Definiálhatunk elvárt futási időket
ha az adott eset adott időn túl fut le, nem tekintjük sikeresnek még akkor sem, ha a logikai elvárásoknak megfelel

```
@Test(timeout = 2000)  
public void testMe() { ... }
```



jUnit timeout

```
import org.junit.Test;

public class Test006Timeout {

    @Test(timeout = 2001)
    public void testTimeout() {
        try {
            Thread.sleep(3000);
        } catch (InterruptedException e) {
            e.printStackTrace();
        }
    }
}
```



Speciális teszt futtatási módok

RUNNER OSZTÁLYOK



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

@RunWith annotáció és a Runnerek

- Runner: a junit eszköze, melynek segítségével speciálisan futtathatjuk a teszt osztályunkat vagy osztályainkat
- **@RunWith(Runner.class)**
Annotációval adjuk meg a tesztosztály számára, hogy melyik Runner futtassa a tesztek



Tesztek szervezése – Suit

- Milyen szempontok szerint szervezzük a tesztekét?
 - Smoke teszt gyűjtemény
a rendszer, a kapcsolatok és az alapfunkciók helyes működését mutatja meg
 - Funkciók/részfunkciók tesztjei
 - Folyamatok tesztjei
 - Használati esetek tesztjei
megmutatják, hogy egy adott funkció vagy funkció halmaz helyesen működik

```
@RunWith(Suite.class)
```

```
@Suite.SuiteClasses({  
    TestClass1.class, TestClass2.class })
```

```
public class TestSuite { ... }
```



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

jUnit Suit

```
import org.junit.Test;
import org.junit.runner.RunWith;
import org.junit.runners.Suite;

@RunWith(Suite.class)
@Suite.SuiteClasses({
    Test000Basic.class, Test001Basic.class, Test002More.class })
public class Test007Suite {
}
```



Tesztek szervezése – Grouping

- Egy teszt osztályon belül az egyes tesztmetódusokat tulajdonságokkal minősíthetjük
- Lehetőségünk van arra, hogy egy Suit-ban (mely több tesztosztályból állhat) csak bizonyos tulajdonságokkal rendelkező tesztek futtassunk le



Tesztek szervezése – Grouping

- A tulajdonságokat annotációkkal reprezentáljuk
- `@Category` annotáció segítségével jelöljük meg a tesztmetódust az adott tulajdonsággal

```
@Test
```

```
@Category(Tulajdonsag.class)
```

```
public void testMe() { ... }
```



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAEÖ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Tesztek szervezése – Grouping

- A teszt suitot a Categories.class runnerrel futtatjuk
- Jelöljük, hogy milyen tulajdonságú tesztek akarunk futtatni
 - @Categories.ExcludeCategory
 - @Categories.IncludeCategory

```
@RunWith(Categories.class)
@Categories.IncludeCategory(Tulajdonsag.class)
@Suite.SuiteClasses(TestClass1.class)
public class TestGroupingSuite { ... }
```



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Grouping interfészek

```
public interface RangedTests {  
}
```

```
public interface ShortRangeTests extends RangedTests {  
}
```

```
public interface WideRangeTests extends RangedTests {  
}
```



Teszt metódusok minősítése

```
import ...kinds.ShortRangeTests;
import ...WideRangeTests;
import org.junit.Test;
import org.junit.experimental.categories.Category;

public class Test008Grouping {
    @Test
    @Category(WideRangeTests.class)
    public void testWideRange1() {
        System.out.println("testWideRange1");
    }
    @Test
    @Category(WideRangeTests.class)
    public void testWideRange2() {
        System.out.println("testWideRange2");
    }
    @Test
    @Category(ShortRangeTests.class)
    public void testShortRange1() {
        System.out.println("testShortRange1");
    }
    @Test
    @Category(ShortRangeTests.class)
    public void testShortRange2() {
        System.out.println("testShortRange2");
    }
    @Test
    public void testUncategorized() {
        System.out.println("testUncategorized");
    }
}
```



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Csoportok alkalmazása

```
import org.junit.experimental.categories.Categories;
import org.junit.runner.RunWith;
import org.junit.runners.Suite;

import ....kinds.WideRangeTests;
@RunWith(Categories.class)
@Categories.IncludeCategory(WideRangeTests.class)
@Suite.SuiteClasses(Test008Grouping.class)
public class Test008GroupingSuiteWideRangedTests {
}

import ....kinds.RangedTests;
@RunWith(Categories.class)
@Categories.IncludeCategory(RangedTests.class)
@Suite.SuiteClasses(Test008Grouping.class)
public class Test008GroupingSuiteAllRangedTests {
}

import ....kinds.ShortRangeTests;
@RunWith(Categories.class)
@Categories.ExcludeCategory(ShortRangeTests.class)
@Suite.SuiteClasses(Test008Grouping.class)
public class Test008GroupingSuiteAllButShortRangeTests {
}
```



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

PARAMÉTER-VIZSGÁLAT



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004
MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Tesztek paraméterezése

- Tesztosztályt paraméterezhetünk adatkollekcióval, melyeket teszt metódusok futtatáskor használhatunk
- Paraméter-vizsgálatokhoz alkalmazhatjuk
- Speciális megszorítások:
 - az adatkollekció tömbök kollekciója, melyet a **@Parametrized.Parameters** annotációval ellátott statikus metódus állít elő
 - A tömbök elem darabszámának megfelelő darabszámú konstruktor paraméter
 - A konstruktor tárolja a kapott paramétereket



jUnit paraméter-vizsgálat

```
import org.junit.Test;
import org.junit.runner.RunWith;
import org.junit.runners.Parameterized;

import static org.junit.Assert.*;

@RunWith(Parameterized.class)
public class Test009Parameters {
    @Parameterized.Parameters
    public static Collection data() {
        return Arrays.asList(new Integer[][]{
            {0, 0, 0},
            {1, 1, 0},
            {2, 1, 1},
            {3, 2, 1},
            {4, 3, 1},
            {5, 5, 0},
            {6, 8, -2}
        });
    }
    int expected;
    int input1;
    int input2;
    public Test009Parameters(int expected, int input1, int input2) {
        this.expected = expected;
        this.input1 = input1;
        this.input2 = input2;
    }

    @Test
    /**
     * Teszteljük az összeadást a fenti adatokkal.
     */
    public void testAddition() {
        assertEquals(expected, add(input1, input2));
    }
    private int add(int m, int n) {
        return m + n;
    }
}
```



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAAALPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

ÖSSZEFOGLALÁS



TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004
MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

Runner osztályok

Runner Class	Feladat
Suite.class	Gyűjtemény
Categories.class	Gyűjtemény speciális tulajdonságokkal
Parametrized.class	Paraméter-vizsgálat



Annotációk

Annotáció	Feladat
@Test	Teszmetódus annotációja
@BeforeClass	Tesztosztályban lévő tesztek előtt egyszer lefutó metódus
@Before	Tesztosztályban lévő tesztek futásai előtt lefutó metódus
@After	Tesztosztályban lévő tesztek futásai után lefutó metódus
@AfterClass	Tesztosztályban lévő tesztek után egyszer lefutó metódus
@RunWith	Tesztosztályt futtató runner osztály megadása
@Suite.SuiteClasses	Gyűjtemény runner osztály
@Categories.IncludeCategory	Adott tulajdonsággal rendelkező tesztek gyűjteménybe fogása
@Categories.ExcludeCategory	Adott tulajdonsággal nem rendelkező tesztek gyűjteménybe fogása
@Parametrized.Parameters	Paraméter-vizsgálat paramétereit szolgáltató statikus metódusa

TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ, GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK,
SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET,
INFORMATIKA, TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)





DEBRECENI EGYETEM

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

TÁMOP-4.1.1.F-13/1-2013-0004

MUNKAERŐ-PIACI IGÉNYEKNEK MEGFELELŐ,

GYAKORLATORIENTÁLT KÉPZÉSEK, SZOLGÁLTATÁSOK A DEBRECENI
EGYETEMEN ÉLELMISZERIPAR, GÉPÉSZET, INFORMATIKA,
TURISZTIKA ÉS VENDÉGLÁTÁS TERÜLETEN
(MUNKAALAPÚ TUDÁS A DEBRECENI EGYETEM OKTATÁSÁBAN)

SZÉCHENYI 2020



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE